

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Michał Laskowski

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **P. W.**

skazanego za czyn z art. 202 § 4a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 19 marca 2024 r.,

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Pińczowie

z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 293/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pińczowie.**

UZASADNIENIE

P. W. został oskarżony o to, że w okresie od 18 maja 2018 r. do 6 kwietnia 2022 r. w miejscowości T., gm. M., powiat p., woj. [...], posiadał na dysku twardym 3,5" S. o numerze seryjnym: [...] treści pornograficzne z udziałem małoletnich w

postaci 21 plików graficznych oraz 2 plików graficznych na telefonie X., tj. o czyn z art. 202 § 4a k.k.

Wraz z aktem oskarżenia prokurator złożył na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. wniosek o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego o treści uzgodnionej z oskarżonym.

Sąd Rejonowy w Pińczowie w uwzględnieniu tego wniosku na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2022 r. wydał wyrok o sygn. akt II K 293/22, którym uznał oskarżonego P.W. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 202 § 4a k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na dwuletni okres próby i oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora. Nadto na podstawie art. 71 § 1 k.k. i art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł, a na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b k.k. zobowiązał oskarżonego do uczestniczenia w okresie próby w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. Wydał również orzeczenie w przedmiocie dowodów rzeczowych i kosztów sądowych.

Od tego wyroku, który uprawomocnił się w dniu 28 grudnia 2022 r., kasację wniósł w dniu 8 grudnia 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego P. W. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 3, 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu przez Sąd meriti wadliwego wniosku prokuratora o skazanie P. W. bez przeprowadzenia rozprawy i wydanie wyroku zgodnego z tym wnioskiem, w konsekwencji czego doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 41 § 1a zd. drugie k.k., polegającego na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego P. W. jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za występki z art. 202 § 4a k.k., środka karnego w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji gdy z treści art. 41 § 1a k.k. zd. drugie (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r., a po tej dacie - z treści art. 41 § 1a pkt 2 k.k.) wynika, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko

wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, orzeczenie tego środka karnego na czas określony albo dożywotnio jest obligatoryjne” - i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Pińczowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, a wobec wniesienia jej z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 k.p.k., mogła zostać uwzględniona w całości na posiedzeniu bez udziału stron (535 § 5 k.p.k.).

Autor kasacji trafnie podniósł, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisów wskazanych skardze, co miało istotny wpływ na jego treść. Sąd Najwyższy niejednokrotnie podnosił, że sąd, do którego oskarżyciel publiczny skierował wniosek w trybie art. 335 k.p.k., jest zobligowany do przeprowadzenia jego szczegółowej kontroli. W jej ramach niezbędne jest m.in. sprawdzenie, czy przedłożone przez prokuratora propozycje są zgodne z ustaleniami, które poczynił on z oskarżonym, a także czy nie popadają w sprzeczność z przepisami prawa materialnego. W przypadku braku pozytywnego wyniku tej weryfikacji sąd nie może uwzględnić wniosku w jego pierwotnej postaci, natomiast jeżeli nie zadecyduje o zwróceniu sprawy prokuratorowi, względnie jej rozpoznaniu na zasadach ogólnych (art. 343 § 7 k.p.k.), powinien uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego (art. 343 § 3 k.p.k.).

W przedmiotowej sprawie ustalono, że P. W. dopuścił się czynu z art. 202 § 4a k.k., zatem Sąd orzekający powinien mieć na uwadze, że występki z art. 202 § 4a k.k. jest zamieszczony w rozdziale XXV Kodeksu karnego: Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, zaś przepisy art. 202 § 3–4c k.k. chronią wolność seksualną osób małoletnich przed ich wykorzystywaniem do celów pornografii oraz obyczajność, która przeciwstawia się dziecięcej pornografii [zob. np. V. Konarska-Wrzonek (red.), Kodeks karny. Komentarz, wyd. IV, WKP 2023, teza 1 do art. 202]. Obligowało to do postąpienia zgodnie z art. 41 § 1a zd. drugie k.k. (w brzmieniu wprowadzonym ustawą nowelizującą ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym - Dz. U. z 2016 r. poz. 862, obowiązującym od dnia 1 października 2017 r. do dnia 30 września 2023

r.) stanowiącym, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego obligatoryjne jest orzeczenie wobec sprawcy zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio. Zatem Sąd Rejonowy w Pińczowie, dokonując kontroli wniosku złożonego przez prokuratora w sprawie P. W., powinien dostrzec, że nie postuluje on orzeczenia koniecznego środka karnego i postąpić w myśl art. 343 § 3 k.p.k. lub art. 343 § 7 k.p.k. Bezkrytyczne uwzględnienie wniosku prokuratora sprawiło, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem art. 41 § 1a k.k., mającym istotny wpływ na jego treść, gdyż skutkowało nieorzeczeniem wobec oskarżonego wskazanego w tym przepisie środka karnego. Należy zaznaczyć, że ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2600 ze zm.) z dniem 1 października 2023 r. nadała nowe brzmienie art. 41a § 1a k.k., jednak utrzymała obligatoryjność wspomnianego środka karnego w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.

Chociaż wada omawianego wyroku polega tylko na nieorzeczeniu środka karnego, Prokurator Generalny wskazał, że zaskarża wyrok w całości, motywując to zastosowaniem w sprawie instytucji konsensualnego zakończenia postępowania. W takim wypadku cyt. „Prokurator może bowiem w ewentualnym nowym wniosku złożonym w trybie art. 335 k.p.k. zaproponować wymierzenie oskarżonemu kary w pełni uwzględniającej przepisy obowiązującego prawa materialnego i procesowego. Jest również oczywiste, że wniosek złożony w trybie art. 335 k.p.k., w stosunku do jednego oskarżonego i jednego czynu, jest niepodzielną całością i w konsekwencji brak konsensusu, choćby tylko co do jednego z jego elementów, uniemożliwia uwzględnienie tego wniosku. Powyższe oznacza również, że brak obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym podważa cały wyrok wydany w oparciu o art. 335 k.p.k. Nie można wszak wykluczyć, że oskarżony, w postępowaniu ponownym, nie zaakceptuje propozycji orzeczenia wobec niego ww. środka karnego, a brak zgody na ten element zniweczy całe porozumienie procesowe. Z tych względów zasadnym jest wnoszenie o uchylenie przedmiotowego wyroku w całości”.

Podzielając tę argumentację, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pińczowie, który uwzględni poczynione wyżej uwagi i postąpi zgodnie z przepisami prawa.

[PGW]

[ał]